

**ELEKTRONİK HABERLEŞME
SEKTÖRÜNDE GELİŞMELER BÜLTENİ**

**Sektörel Araştırma ve Strateji Geliştirme
Dairesi Başkanlığı**

Ocak 2013

SAYI-61

İÇİNDEKİLER

YÖNETİCİ ÖZETİ.....	i
1. ÖRNEK ÜLKELERDEKİ DÜZENLEYİCİ GELİŞMELER	1
ALMANYA	1
FRANSA.....	8
İTALYA.....	10
KORE	12
İSVEÇ.....	12
İNGİLTERE	14
İRLANDA.....	17
HOLLANDA.....	18
İSPANYA.....	19
ABD	20
2. ULUSLARARASI KURULUŞLAR/BİRLİKLER.....	24
BEREC	24
ITU.....	27
CEPT	30
OECD.....	31
RCC.....	32

ŞEKİLLERİN LİSTESİ

Şekil 1: Almanya'da Mobil Sonlandırma Ücretlerindeki Gelişme	4
Şekil 2: Orange'nin Genişbant Bağlantı Süreleri (2012 Yılı Üçüncü Çeyreği).....	9
Şekil 3: Genişbant Bağlantı Başarısızlık Oranı (2012 Yılı Üçüncü Çeyreği)	10
Şekil 4: 2009 USO net maliyet paylaşımı (yuvarlama hataları ile)	20

ÇİZELGELERİN LİSTESİ

Çizelge 1: Önceki ve Önerilen Yeni Düzenlenmiş Sabit Arabağlantı Ücretleri.....	2
Çizelge 2: IP Trafığı için Revize Edilen Tahminler (önceki tahmin).....	11
Çizelge 3: AGCOM Tarafından Belirlenen Ücretler	11
Çizelge 4: 4G İhalesine Katılan İşletmeciler	15
Çizelge 5: Kategorilere Göre Katkı Payı Oranları	18
Çizelge 6: Net Satışlarla İlgili Olan/Olmayan Hususlar	19

YÖNETİCİ ÖZETİ

Diğer ülke ve uluslararası kuruluşların/birliklerin tecrübelerinden istifade edilmesi ve gündemlerinin takip edilmesi amacıyla söz konusu ülkelerin, uluslararası kuruluş ve birliklerin elektronik haberleşme sektörlerindeki düzenleyici gelişmelerden derlenen “Elektronik Haberleşme Sektöründe Gelişmeler Bülteni” her ay hazırlanmakta ve kamuoyuna duyurulmaktadır.

Bundan önceki bültenlerde özellikle AB olmak üzere Avrupa ülkelerinde görülen düzenleyici gelişmeler takip edilmiştir. 2013 yılının bu ilk bülteninden itibaren, düzenleme konularında önemli yere sahip Avrupa ülkelerinin takibine devam edilmekle birlikte, aynı zamanda ABD ve Kore gibi özellikle genişbant altyapılarının gelişmiş olduğu ülkelerdeki düzenlemeler ile elektronik haberleşme sektörüne ilişkin uluslararası kuruluş ve birliklerin gündemlerinin de takip edilmesinin katkı sağlayacağı düşüncesiyle, bu tür kuruluşlar ve yukarıda zikredilen ülkelerdeki gelişmelere de bültende yer verilmesi uygun görülmüştür.

Bu kapsamda; 2013 yılı Ocak ayı bülteninde Almanya, Fransa, Hollanda, İngiltere, İrlanda, İsveç, İtalya, İspanya, ABD ve gibi ülkeler ile CEPT (European Conference of Postal and Telecommunications Administrations, Avrupa Posta ve Telekomünikasyon İdareleri Konferansı), ITU (International Telecommunication Union, Uluslararası Telekomünikasyon Birliği), BEREC (Body of European Regulators for Electronic Communications, Avrupa Elektronik Haberleşme Düzenleyicileri Grubu), RCC (Regional Commonwealth in the Field of Communications, Bağımsız Devletler Topluluğu Haberleşme Birliği) ve OECD (Organization for Economic Cooperation and Development, Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü) gibi Kurumlar ile GSMA (GSM Association, GSM Birliği) ve mobil dünyası ile ilgili diğer birliklerdeki gelişmelere yer verilmiştir.

Bu bültenin hazırlanmasında genel olarak; Cullen International Telecom Big Five Update ve BMI Europe Telecommunication Insight raporlarının yanı sıra ilgili ülkelerin düzenleyicilerinin ve uluslararası kuruluşların/birliklerin internet sayfalarından faydalanılmıştır. Bu kapsamda, 2013 Ocak Ayı Elektronik Haberleşme Sektöründe Gelişmeler Bülteninde yer alan gelişmeler aşağıda özetlenmektedir:

- Avrupa Komisyonu, AB devlet yardımı kuralları çerçevesinde Bavyera eyaletinde yeni nesil erişim (NGA) genişbant ağlarının yayılımı için bir destek programını onaylamıştır. Onaylanan plan Alman Federal Hükümeti'nin veya federe devletlerin diğer birçok projeleriyle benzerlik gösterir ancak önümüzdeki beş yıl içinde kullanılacak olan 2 milyar avroluk toplam tutarı ile çok büyük bir projedir. Almanya Düzenleyici Kurumu BNetzA, ulusal ve AB düzeyinde istişareler sonrasında Deutsche Telekom ile arabağlantı için 1 Aralık 2012 tarihinden itibaren geriye dönük olarak uygulanacak sabit arabağlantı ücretlerine ilişkin bir ön karar yayımlamıştır ve BNetzA, önümüzdeki iki yıl için mobil sonlandırma ücretini (MTR), Aralık 2012 ile Kasım 2013 arasında 1,85 avrosent/dakika ve sonraki on iki ay için 1,79 avrosent/dakika olarak ayarlamayı öneren taslak kararları 19 Aralık 2012 tarihine kadar ve ayrıca, 2016 yılının sonunda sona erecek olan 900 ve 1800 MHz lisanslarının geleceğine ilişkin dört olası senaryoyu 31 Ocak 2013 yılına kadar kamuoyu görüşüne açmıştır.
- Fransa Rekabet Kurumu, 2005-2008 yılları arasında mobil çağrı sonlandırma hizmetleri piyasasında hâkim konumlarını kötüye kullandıkları gerekçesiyle Orange'ye 117,4 milyon avro, SFR'ye ise 65,7 milyon avro ceza vermiştir. Söz konusu ceza kararı Bouygues Telecom tarafından, anılan iki işletmecinin sunduğu sınırsız şebeke içi görüşme hizmetine ilişkin yapılan şikâyet başvurusu sonucunda karara bağlanmıştır. Ayrıca, bir tüketici koruma örgütü olan UFC-Que Choisir'in şikâyeti üzerine düzenleyici kurum ARCEP, İliad Grubunun Youtube gibi sitelere doğru trafiği yavaşlattığına ilişkin iddialar hakkında resmi soruşturma başlatmıştır. Bu kapsamda ARCEP, 4 Ocak 2013 tarihinde İliad Grubunun internet modemlerinin son versiyonunda varsayımsal olarak reklamları engelleyici bir sistem yerleştirdiğini açıklamıştır.
- Avrupa Komisyonu, etkin piyasa gücüne sahip işletmecilerin sabit IP arabağlantı ücretlerini belirlemek amacıyla, İtalya Düzenleyici Kurumu AGCOM'un BU-LRIC (bottom-up long run incremental) maliyet modeli teklifini değerlendirmektedir.
- Kore İletişim Komisyonu yayıncılık alanında kullanıcı davranış anketi 2012 yılı sonuçlarını açıklamıştır.

- İsveç'te, hükümetin genişbant stratejisi çerçevesinde, şirketlerin rekabet gücünü arttırmak ve toplumun tümüne genişbant erişimi sağlamak hedefi doğrultusunda daha fazla fiber optik hat döşenmesine ihtiyaç duyulmaktadır. Genişbant altyapısı için yeni kablo döşenmesi kanallama (ducting) ile mümkün olmaktadır. Yeni hatların döşenmesi pahalı olmakla beraber, maliyetlerin ciddi anlamda düşebileceği değerlendirilmektedir. Bu kapsamda yeni fiber hatların döşenmesi için iş modelleri ve fırsatlarla ilgili olarak düzenleyici kurum İsveç Posta ve Telekom Ajansı (PTS) tarafından çalışmalar yapılmaktadır.
- Ayrıca, PTS numaralandırma planında 90xxx ile başlayan numaraları ilgilendiren değişiklikler yapmayı planlamaktadır.
- İngiltere düzenleyici kurumu OFCOM, yerleşik işletmeci British Telecom'un (BT) beş alternatif şebeke işletmecisinden Ethernet tabanlı kiralık hatlarda fazla ücret tahsil ettiğini belirlemiş olup, fazladan tahsil edilen ücretlerin geri ödenmesi için karar almıştır. Bu kararın sonucu olarak BT aralarında BSKyB, Cable & Wireless, Talk Talk, Verizon ve Virgin Media'nın bulunduğu beş işletmeciye 2004 ile 2011 yılları arasında yapılan fazla tahsilâtlara istinaden toplam £95 milyon ödeyecektir.
- OFCOM'un tüketici hakları ile ilgili hâlihazırda değerlendirmekte olduğu ve 14 Mart 2013'e kadar kamuoyu görüşüne açık kalacak yeni düzenleme taslağı tüketicilere ve küçük işletmelere herhangi bir fiyat artışı yaşanması durumunda uzun vadeli sözleşmelerini herhangi bir yükümlülüğe tabi olmadan iptal etme hakkı getirmektedir ve OFCOM'a göre mevcut düzenlemede kısmi olarak var olmasına rağmen açık olarak yazılmamış olan bu hakla ilgili maddelerin ifade ediliş tarzı kafa karışıklığına ve tutarsızlığa yol açmaktadır.
- OFCOM'un engellilerin iletişim hizmetlerine ulaşımının kolaylaştırılması ile ilgili hâlihazırda değerlendirmekte olduğu ve 22 Şubat 2013'e kadar görüşe açık kalacak yeni düzenleme taslağı engellilere yönelik yeni bir hizmet geliştirilmesi ya da sunulmasından ziyade mevcut hizmetleri geliştirmeyi hedeflemektedir.
- Ayrıca, İngiltere'de 800 MHz ve 2.6 GHz frekans bantları için hazırlanan ihale 23 Ocak 2013 tarihinde başlamış olup OFCOM ihalenin başlamasıyla birlikte ihale süreci ve teklif edilen miktarlar hakkında ihale sonuçlanmadan herhangi bir ek bilgi paylaşmayacağını iletmiştir.

- İrlanda düzenleyici kurumu ComReg tarafından, toptan sabit genişbant piyasasına yönelik yeni düzenlemeler belirlenmiştir. Buna göre, adil rekabet, şeffaflık ve kesinlik ilkeleri çerçevesinde yeni nesil genişbant hizmetlerine yönelik yatırımların artırılması hedeflenmektedir.
- Hollanda Düzenleyici Kurumu OPTA, 2013 yılında gerçekleştireceği düzenleme faaliyetlerine ilişkin maliyetlerini karşılamak için elektronik haberleşme hizmetleri sunan şirketlerin 2011 yılı net satış bilgilerini talep etmiştir.
- İspanya’da düzenleyici kurum CMT; 2009 yılında sadece Telefónica tarafından karşılanılan evrensel hizmet yükümlülüğü (EHY) net maliyetinin, gelirleri toplam pazarın % 84’ünden fazlasına tekabül eden Telefónica, Telefonica Moviles, Vodafone ve Orange tarafından paylaşılmasına karar vermiştir. CMT önceden, 2009 yılı evrensel hizmet yükümlülüğü (USO) net maliyetini 46,78 milyon avro (yuvarlama hataları ile) olarak belirlemiş ve bu durumun Telefónica üzerinde adil olmayan bir yük oluşturduğunu ilan etmiştir.
- ABD düzenleyici kurumu FCC (Federal Communications Commission, Federal İletişim Komisyonu) 17 Ocak 2013 tarihi itibarıyla LEARN isimli yeni ve daha geliştirilmiş ihale teşvik sistemini hayata geçirmiştir. LEARN (Learn Everything About Reverse-Auctions Now) (Açık Eksiltme İhaleleri Konusunda Herşeyi Öğrenin) sistemi ihale paydaşlarının her şeyi öğrenebilecekleri genel bir internet portalıdır ve ağırlıklı olarak yayıncı kuruluşlar tarafından kullanılmaktadır. İlgili paydaşları bilgilendirme, eğitme ve bu paydaşlara hızlı erişim hem ihalelerde benzersiz fırsatlarla karşılaşarak bu fırsatlardan yararlanmak isteyen yayıncı kuruluşlar için hem de diğer kuruluşlar için çok önemlidir. Yeni ve geliştirilmiş LEARN sistemi güncel, açık, net ve doğru bilgiye ulaşmayı kolaylaştırarak yayıncı kuruluşların ihaleye katılmadan önce tüm şartlardan tam anlamıyla haberdar olmasını sağlamaktadır.
- Ayrıca FCC, 120 milyondan fazla Amerikalı’ya yardımcı olmak üzere Aralık 2012 ortası itibarıyla çevrimiçi bir “Akıllı Telefon Güvenlik Kontrol Edici” uygulamasını hayata geçirmiştir. Bu araç tüketicilerin daha güvende olması için tasarlanmış olup, aracın geliştirilmesi kamu uzmanları, akıllı telefon üreticileri ve DHS, NCSA, FTC, CTIA, Lookout, BlackBerry, Chertoff Group, Sophos, McAfee, Symantec gibi diğer özel şirketlerin kurduğu kamu-özel

ortaklığı vasıtasıyla olmuştur. Bunun yanı sıra FCC altında faaliyet gösteren Kablolu İletişim Rekabet Bürosu (Wireline Competition Bureau, WBC) 2012 Aralık ayı ortası itibariyle Connect America Maliyet Modeli'nin 1. Sürümünü yayımlamış olup, söz konusu model FCC ve ilgili tarafların finansal olarak desteklenen bölgelerdeki farklı kablolu şebeke geliştirme çalışmaları hakkında alternatifleri daha iyi değerlendirmesine olanak sağlamıştır.

- CEPT tarafından Avrupa Komisyonuna sunulmak üzere “400 MHz ile 6 GHz arasındaki spektrumun tüm kullanımları için kullanım haklarına ilişkin bilgileri içeren”, “uçakta mobil iletişim hizmetleri (MCA) alınması ile ilgili” ve “kablosuz telsiz mikrofonlar ve kablosuz kameralar (PMSE donanımı) için spektrumun uyumlaştırılma seçeneklerine ilişkin teknik koşullar” raporları yayımlanmıştır.
- Geçtiğimiz aylarda OECD, Meksika'nın telekomünikasyon politikasını ve düzenlemelerini inceleyen bir rapor yayımlamıştır. Meksika OECD ülkeleri arasında en düşük kişi başına gelir düzeyine sahip olan gelir dağılımının ciddi ölçüde bozuk olduğu, kırsal kesimde yaşayan nüfusun göreceli olarak yüksek olduğu bir ülkedir. OECD'ye göre Meksika'nın iyi işlemeyen telekomünikasyon sektörünün yol açtığı sosyal refah kaybı 2007-2009 döneminde 129,2 milyar ABD doları ya da yıllık GSMH'nin %1,8'i kadar olduğu tahmin edilmektedir. OECD'nin Ocak ayında yayımladığı bir başka raporda da “Akıllı Şebekeler” ele alınmaktadır.
- Avrupa Elektronik Haberleşme Düzenleyicileri Grubu (BEREC) 2010 yılının Ocak ayında aktivitelerine başlamış ve 2011 yılı içerisinde Avrupa Düzenleyiciler Grubu'nun yerini alarak tamamen fonksiyonel hale gelmiştir. BEREC'in 2013 yılında faaliyet gösterecek çalışma grupları Düzenleyici Çerçevenin Uygulanması, Yakınsama ve Ekonomik Analiz, Uluslararası Dolaşım, Yeni Nesil Şebekeler, Şebeke Tarafsızlığı, Son Kullanıcı, RSPG (Radyo Spektrum Politika Grubu) ile İşbirliği, Yükümlülükler, Kıyaslamalar (Benchmarking), Sonlandırma Ücretleri ve Düzenleyici Muhasebedir.
- BEREC tarafından 2011 yılında, iç pazarların gelişimini engelleyen potansiyel hukuki ve idari faktörlerin analiz edildiği bir çalışma yapılmıştır. Söz konusu çalışmaya ulusal düzenleyici kurumların yanında hissedarlar da katkı sağlamıştır ve böylece elektronik haberleşme şebeke ve hizmetleri sunumuna

ilişkin yürürlükteki idari ve hukuki rejimlerin ayrıntılı gözden geçirilmesi sağlanmıştır.

- BEREC'in Polonya Toptan Genişbant Erişim Pazar Analizine İlişkin Avrupa Komisyonu Soruşturması Hakkındaki Görüşü 14 Ocak 2013'te yayınlanmıştır.
- Bağımsız Devletler Topluluğu Haberleşme Birliği (BDTHB) Yönetim Kurulunun 47. oturumu ve Bağımsız Devletler Haberleşme Birliğine bağlı Bağımsız Devletler Topluluğu (BDT) Enformasyon Koordinasyon Konseyinin 18. oturumu Bakü'de, 5 Kasım 2012 tarihinde ortak bir toplantı ile gerçekleştirilmiştir.
- ITU ve siber güvenlik ortağı IMPACT (International Multilateral Partnership Against Cyber Threats, Siber Tehditlere Karşı Çoktarafli Ortaklık), Umman telekomünikasyon düzenleyici kurumu ITA ile birlikte Arap bölgesinin ilki olma niteliğini taşıyan ve bölgenin ihtiyaçlarına cevap verebilecek siber güvenlik yenilikçilik merkezi konusunda işbirliğinde bulunmuşlardır.
- Ayrıca telekomünikasyon sektöründeki eğilimlere yönelik olarak ITU, "Trends in Telecommunication Reform: Smart Regulation for a Broadband World" isimli raporunu yayımlamıştır.
- Dünya Telekomünikasyon Standardizasyonu Genel Kurulu (WTSA-12) Kasım 2012'de Dubai'de gerçekleştirilmiştir. Genel Kurulda "BİT, Çevre ve İklim Değişikliği" konulu Karar 73'te değişiklik yapılması 193 ITU üyesi tarafından kabul edilmiştir.

1. ÖRNEK ÜLKELERDEKİ DÜZENLEYİCİ GELİŞMELER

ALMANYA

A. Genişbant Stratejileri

1. Bavyera Eyaletinde Genişbant Konusundaki Devlet Yardımlarının Onaylanması

Avrupa Komisyonu, AB devlet yardımı kuralları çerçevesinde Bavyera eyaletinde yeni nesil erişim (NGA) genişbant ağlarının yayılımı için bir destek programını onaylamıştır. Onaylanan plan Alman Federal Hükümeti'nin veya federe devletlerin diğer birçok projeleriyle benzerlik göstermekle birlikte, önümüzdeki beş yıl içinde kullanılacak olan 2 milyar avroluk toplam tutarı ile çok büyük bir projedir.

Bavyera, 12,6 milyon nüfusu ile Almanya'nın ikinci en kalabalık eyaletidir. Genişbant atlasına göre, hanelerin %38'i 50 Mbps veya daha büyük hızda geniş bant erişimine sahiptir. Bu erişim hızı, ulusal ortalamanın (hanelerin %51'i) altındadır ancak Almanya'nın doğusundaki birçok eyaletin üzerindedir.

B. Sabit Toptan Hizmetler

1. Sabit Arabağlantı Ücretlerinde %20'den Fazla Azalış

Almanya Düzenleyici Kurumu BNetzA, ulusal ve AB düzeyinde istişareler sonrasında Deutsche Telekom ile arabağlantı için 1 Aralık 2012 tarihinden itibaren geriye dönük olarak uygulanacak sabit arabağlantı ücretlerine ilişkin bir ön karar yayımlamıştır. BNetzA, yeni nesil bir şebekeyi (NGN) modelleyen ama Telekom'un hala PSTN şebeke kullandığını da dikkate alan, yeni bir aşağıdan yukarıya uzun dönemli artan maliyet modeli (Bottom-up LRIC model) kullanmıştır. İlk kez BNetzA, yerel PSTN bağlantısı için aynı düzeyde hazırlanmış olan Deutsche Telekom'un yeni nesil şebekesi ile doğrudan IP ses arabağlantısı için oranları da düzenlemiştir.

Avrupa Komisyonunun tavsiye kararında talep edildiği şekilde BNetzA, sabit ve mobil sonlandırma ücretleri için LRIC modelini ve salt LRIC olmayan modeli temel alarak

yeni oranları hesaplamıştır. BNetzA taslak kararları bildirdiğinde Komisyon nezdinde yoğun tartışmaların yaşanması beklenmektedir.

Deutsche Telekom ile simetrik oranlarda ücretlendirme yaptıkları için, alternatif şebeke işletmecileri de 1 Aralık 2012 itibariyle aynı şekilde kendi oranlarını düşürmek zorunda kalmışlardır.

a) %20'den Fazla Azalma

Mevcut ve önerilen sabit arabağlantı ücretleri aşağıdaki Çizelge 1'de gösterilmektedir.

Çizelge 1: Mevcut ve Önerilen Yeni Sabit Arabağlantı Ücretleri

	1 Temmuz 2011-30 Kasım 2012				1 Aralık 2012-30 Kasım 2014 (önerilen)			
	Çağrı Başlatma		Çağrı Sonlandırma		Çağrı Başlatma		Çağrı Sonlandırma	
	Yoğun Saat	Yoğun Olmayan Saat	Yoğun Saat	Yoğun Olmayan Saat	Yoğun Saat	Yoğun Olmayan Saat	Yoğun Saat	Yoğun Olmayan Saat
Yerel	0.45	0.32	0.45	0.32	0.36 (-20%)	0.25 (-22%)	0.36 (-20%)	0.25 (-22%)
Tek Transit	0.69	0.46	-	-	0.52 (-25%)	0.36 (-22%)	-	-
Çift Transit	1.03	0.68	-	-	0.61 (-41%)	0.43 (-37%)	-	-
Yeni Nesil Şebeke	-	-	-	-	0.36	0.25	0.36	0.25

Kaynak: BNetzA

Pazar analizinin önceki oturumunda, tek transit ve çift transit seviyesinde sonlandırma ücretleri için devlet denetimi kaldırılmıştır. Deutsche Telekom 31 Ocak 2013 tarihine kadar mevcut rakamlardan ücretlendirmeye devam edecektir.

Yeni nesil şebeke arabağlantısı için oranlar, yerel, tek transit veya çift transit arasında fazla farklılık göstermemektedir ve genellikle yerel PSTN arabağlantı ücretleri düzeyinde ayarlanmıştır.

Deutsche Telekom, yeni nesil şebeke arabağlantısı için oniki arabağlantı noktası (POI, point of interconnection) sunmayı planlamaktadır ve alternatif şebeke işletmecileri aynı fiyata her arabağlantı noktasında trafiği teslim edebileceklerdir.

Sadece yedekleme adına, alternatif şebeke işletmecileri iki arabağlantı noktası seçmeli ve her iki noktada eşit trafik yükleri teslim etmelidir.

C. Mobil Toptan Hizmetler

1. Mobil Sonlandırma Ücretlerinde %45 Civarında Azalış

BNetzA, önümüzdeki iki yıl için mobil sonlandırma oranını, Aralık 2012 ile Kasım 2013 arasında 1,85 avrosent/dakika ve sonraki on iki ay için 1,79 avrosent/dakika olarak ayarlamayı öneren taslak kararları 19 Aralık 2012 tarihine kadar kamuoyu görüşüne açmıştır.

Taslak kararlar Almanya'daki mobil şebeke işletmecileri (MNO) E-Plus, Deutsche Telekom, Telefónica ve Vodafone için geçerli olacaktır. BNetzA, Sanal Mobil Şebeke İşletmecileri (MVNO) olan Lycamobile ve Telogic (eski Vistream) için de benzer kararları uygulamayı planlamaktadır.

Başlangıçta, mobil sonlandırma ücretleri işletmeciler tarafından bildirilen yukarıdan aşağıya maliyet verilerine değil, aşağıdan yukarıya maliyet modeline dayalı olacaktır.

Ayrıca, ilk kez mobil sonlandırma ücretleri simetrisi yasal bir zorunluluk olarak şart koşulmuştur. Geçtiğimiz iki yıl boyunca mobil sonlandırma ücretleri neredeyse simetrik uygulanmıştır ama her operatör için ayrı şekilde hesaplandığından biraz farklı olmuştur ($\pm 1\%$).

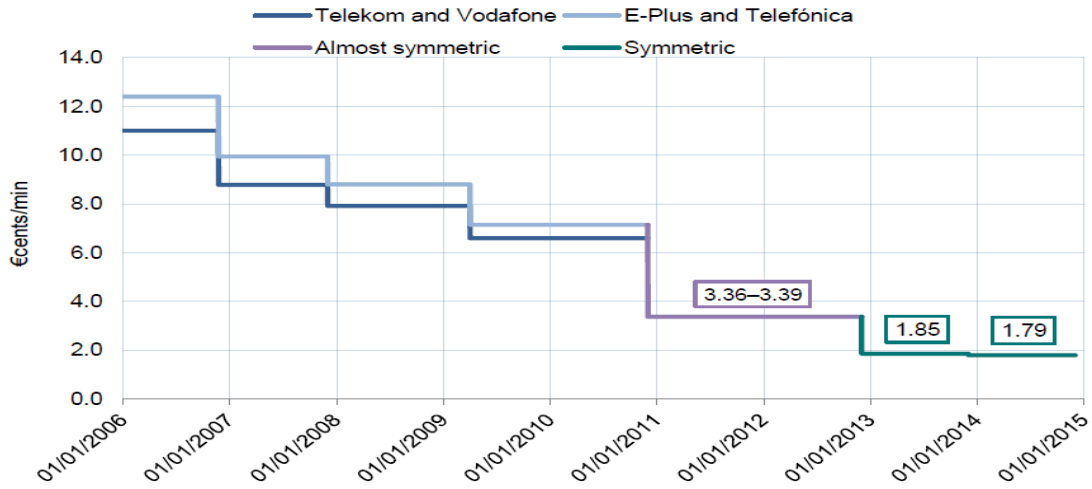
a) Yaklaşık %50 Oranında Bir Diğer Önemli İndirim

Aşağıdaki Şekil 1, 2006 yılındaki pazar analizi ilk turundan bu yana Almanya'daki mobil sonlandırma ücretlerinin gelişimini göstermektedir.

İki yıl önce BNetzA, ücretlerde yaklaşık %50 oranında keskin bir indirimi zorla uygulamıştır. Düzenleyici kurum şimdi yeniden mobil sonlandırma ücretlerini yaklaşık %45 oranında azaltmayı planlamaktadır ve 2013 yılı Aralık ayında başka küçük bir indirim bunu takip edecektir.

BNetzA'ya göre, kullanım ücretlerindeki azalış mobil veri trafiğinin artmasına neden olmaktadır. Sesli arama sonlandırma ücretleri, bu nedenle toplam şebeke maliyetlerinin küçülen bir kısmı olarak hesaplanmaktadır.

Şekil 1: Almanya'da Mobil Sonlandırma Ücretlerindeki Gelişme

Kaynak: Cullen Research

b) Aşağıdan Yukarıya Maliyet Modeli

BNetzA, WIK Danışmanlık tarafından geliştirilen yeni bir aşağıdan yukarıya maliyet modeli kullanmaktadır. Model, Avustralya, İsviçre ve Avusturya'da düzenleyici kurumlar tarafından daha önce kullanılmıştır. Güncel sürümü, paralel olarak 2G, 3G ve 4G teknolojilerini kullanan mobil şebekelerin modellemesini desteklemektedir.

BNetzA, Almanya'da mobil ses, SMS ve veri trafiğinin %25'ini sağlayan bir etkin işletmecinin maliyetlerini hesaplamak için aşağıdaki girdi parametrelerini seçmiştir.

- Kuramsal işletmeci; 800 MHz, 900 MHz, 1800 MHz, 2 GHz ve 2,6 GHz bantlarında kullanılabilir eşleştirilmiş spektrumun %25'ini kullanmaktadır. Eşleştirilmemiş spektrum dikkate alınmamıştır.
- 2010 yılında yapılan büyük bir açık artırmada spektrum için ödenen fiyatlar göz önüne alınmak suretiyle, spektruma güncel maliyetlere dayalı olarak değer biçilmiştir. 2000 yılında UMTS ihalesinde ödenen çok yüksek fiyatları dikkate almayan bu yaklaşım, daha önceki kararda kullanılmıştır ve Köln İdare Mahkemesi'nin bazı kararlarınca desteklenmektedir.
- Ses, SMS ve veri trafiği 2012, 2013 ve 2014 için tahmin edilmiş ve farklı teknolojiler (2G/3G/4G) için eşleştirilmiştir. BNetzA, LTE teknolojisinin 2013 yılında Almanya kara alanının % 50'sini ve 2014 yılında % 80'ini kaplayacağını varsaymaktadır.

- Ses trafiği ile ilgili olarak, BNetZA faturasız trafiği (çoğunlukla aranan taraf telefonu açınca kadar çağrı kurulumundan gelen zamanı kapsayan) % 11,5 olarak eklemiştir.
- Sermaye maliyetleri, ilk önce nominal vergi öncesi WACC (sermayenin ağırlıklı ortalama maliyeti) %7,07, sonra gerçek bir vergi öncesi WACC %6,12 ve daha sonra 2007-2012 yılları arası için %7,15 ile sonuçlanan (daha önceki %7,88) üstel düzeltme uygulanarak hesaplanan sermaye varlıklarını fiyatlandırma modeline (CAPM) dayalı olan BNetZA'nın her zamanki modeli ile belirlenmiştir.

Model için veri sağlayan işletmecilerin (Telekom ve Vodafone) ticari sırlarını korumak amacıyla BNetZA, hesaplamada kullanılan gerçek değerlere $\pm\%25$ ekleyerek, yayınlanan verileri rastgele hale getirmiştir.

b) Sonraki Adımlar

Arabağlantı ücretlerine ilişkin ulusal düzeyde kamuoyu görüşü alınmasından sonra BNetZA, Çerçeve Direktifin 7 nci Maddesi gereğince Avrupa Komisyonuna ve diğer ulusal düzenleyici kurumlara taslak kararları bildirecektir. BNetZA, 2012 yılının başlarında kamuoyu görüşüne açtığı mobil şebeke işletmecileri ve mobil sanal şebeke işletmecileri ile ilgili zorunlu tutulacak düzenleyici yükümlölükler konusundaki taslak kararlarını da aynı zamanda bildirecektir.

Mobil sonlandırma ücretleri konusunda karar vermeden önce, BNetZA toptan çağrı sonlandırma pazarının (Pazar 7/2007) üçüncü tur analiz sonuçlarını bildirmeyi başlangıçta planlamıştır. Ancak, fiyatların LRIC (long run incremental cost, uzun dönem artan maliyet) modeline mi yoksa saf LRIC modeline mi dayalı olacağı hususunda BNetZA ile Komisyon arasındaki olası anlaşmazlık hukuki belirsizliğe neden olacaktır. BNetZA, bu nedenle mobil şebeke işletmecileri ve mobil sanal şebeke işletmecileri için 1 Aralık 2012'den itibaren uygulanacak mobil sonlandırma ücretlerinin simetrik ve LRIC modeline dayalı olmasını şart koşan ön yasal mevzuatları 2012 yılı Ağustos ayında düzenlemiştir. BNetZA, bildirim prosedüründen sonra mobil sonlandırma ücretleri hakkındaki yasal mevzuatlar ve nihai kararlar ile ilgili son kararını onaylayacak ve bu kararlar 1 Aralık 2012 tarihinden itibaren geriye dönük olarak uygulanacaktır.

D. Radyo Spektrumu

1. 900 ve 1800 MHz Lisanslarının Geleceğine İlişkin Senaryolar

BNetzA, 2016 yılının sonunda sona erecek olan 900 ve 1800 MHz lisanslarının geleceğine ilişkin dört olası senaryoyu 31 Ocak 2013 yılına kadar kamuoyu görüşüne açmıştır. BNetzA, Alman yasalarına göre kıt kaynak durumunda mevcut lisansları uzatabilecektir. Yasa, kıt kaynak durumunda bir açık artırma yapılmasını tercih etmektedir. Olası dört senaryo, mevcut olan diğer bantları da dikkate alan lisans süresi uzatımları ile açık artırmaların farklı karışımlarıdır.

a) Mevcut Lisansların Süresini Uzatma

Bu dört mobil işletmecinin tercih ettiği seçenek olarak görünmektedir. Olası tarihler, 2020 yılının sonu (2000 yılında açık artırması yapılan UMTS lisanslarının sona ereceği tarih) veya 2025 yılının sonu (2010 yılında açık artırması yapılan lisansların sona ereceği tarih) olacaktır. Acil olarak uzatma kararı alınması da olasıdır. Ancak bu olasılık, bantların bölünmesini ve iki işletmecinin çoğuna sahip olduğu 900 MHz spektrumunun asimetrliliğine neden olacaktır.

Bu senaryo, 900 ve 1800 MHz'den başka diğer bantlarla ilgili bir karar içermemektedir.

b) 900/1800 MHz Bandının İhalesinin Mümkün Olan En Kısa Sürede Yapılması

Bu seçenek, daha önceki kamuoyu görüşlerinde yorumcuların çoğu tarafından tercih edilmiştir. Oldukça kısa zamanda ihaleyi düzenlemek mümkün olacaktır. Ancak, uygun frekans bantları diğer ihaleler ile karşılaştırıldığında küçüktür ve ek spektrum ancak birkaç yıl sonra kullanılabilir hale gelecektir. Bu uzun vadeli stratejileri planlamak için teklif verme olasılığını azaltabilecektir.

c) 900/1800 MHz Bandının Diğer Bantlarla Birlikte İhale Edilmesi

2016 yılı sonunda, tüm 900 MHz bandında 2x35 MHz ve 1800 MHz bandında 2x50 MHz kullanılabilir hale gelecektir (1800 MHz bandının geri kalanı 2010 yılında ihale edilmiştir).

Diğer taraftan, aşağıda sıralanan ek spektrum uygun hale gelebilecektir:

- 2 GHz bandı (UMTS lisansları 2000 yılında açık artırma ile ihale edilmiştir ve 2020 yılında sona erecektir);
- 3.5 GHz bandı (Lisanslar 2021 ve 2022 yılında sona erecektir);
- 700 MHz bandı (2015 yılında yapılacak olan Dünya Radyokomünikasyon Konferansından (WRC) sonra mobil genişbantın ne zaman kullanılabilir olduğuna ve Almanya'da sayısal uçurum konusunda ikinci defa politik uzlaşma bulunabilmesine bağlıdır); ve
- 1452–1492 MHz bandı (Avrupa düzeyinde uyumlaştırmaya bağlıdır).

Açık artırmanın bu bantların bazılarını içermesi, uzun vadeli stratejileri planlamak için isteklilere daha iyi olanaklar sağlayacaktır. Farklı bantların farklı fiyatları, açık artırmada daha iyi yansıtılacaktır.

BNetzA, 2013 yılı sonuna kadar bir açık artırma ihalesini kamuoyu görüşüne hazırlayabilecektir ancak açık artırmanın gerçekte ne zaman gerçekleştirilmesi gerektiği ile mevcut lisansların açık artırmaya kadar uzatılıp uzatılmayacağı konularının gündeme taşınmasına yol açan olası bantların bir kısmının kullanılabilirliği hususunda bazı belirsizlikler bulunmaktadır.

d) Tüm Bantların Aynı Zamanda İhale Edilmesi (2025 Senaryosu)

Bu senaryoya göre, tüm lisansların son bulma tarihleri uyumlaştırılacak ve 2025 yılının sonuna ayarlanacaktır. Bu tarihten bir süre önce, örneğin 2023 yılında büyük bir açık artırma ihalesi ile elektronik iletişim hizmetleri için tüm spektrum lisansları yeniden ihale edilecektir. Yeni lisansların hepsi aynı son bulma tarihine sahip olacaktır. Uyumlaştırılmış lisans son bulma tarihleri, mevcut lisansları uzatarak veya 2025 yılı sonunda sona erecek lisansları ihale ederek elde edilebilecektir.

Uyumlaştırılmış tarih, 700 MHz veya 1452-1492 MHz gibi yeniden kullanılabilir bantlar için de geçerli olacaktır. Ancak, kalan lisans süresi yeni şebekeleri yaygınlaştırmak için çok kısa olacağından bu metot bu bantların etkin kullanımını engelleyebilecektir.

2. 800 MHz Bandında Kapsama Zorunlulukları

BNetzA, 2010 yılındaki büyük spektrum ihalesinde evrensel genişbant erişimi sağlamak amacıyla 800 MHz bandı için özel kapsama yükümlülüklerini zorunlu

kılmıştır. Eyaletlerde genişbant erişimde yeterli kapsamaya sahip olmayan belediyelerin listeleri toplanmış ve yerleşim yerlerinin büyüklüğüne göre belediyeler dört farklı öncelikli alan olarak sınıflandırılmıştır. Büyük şehirlerde 800 MHz bandının kullanımı için izin verilmeden önce, işletmeciler küçük yerleşim yerlerini kapsamaya başlamak zorunda kalmışlardır.

Bu yükümlülük, şu anda tüm eyaletlerde karşılanmıştır. Bu artık herhangi bir kısıtlama olmadan Telefónica, Deutsche Telekom ve Vodafone'nin 800 MHz bandını kullanabilecekleri anlamına gelmektedir. Üç işletmeci, hala 1 Ocak 2016 tarihine kadar ayrı ayrı kendi 800 MHz şebekeleri ile her eyaletteki hanelerin %50'sini kapsamak zorundadır.

Almanya'da kapsama yükümlülüğü başarılı olmuştur. Özellikle Vodafone ve Deutsche Telekom hızlı bir şekilde kırsal alanlarda önemli kapsamaya ulaşmıştır. Vodafone, LTE şebekesi ile hâlihazırda Alman hanelerinin %47'sini ve kara alanının %55'ini kapsamıştır.

1. Mobil Çağrı Sonlandırma Hizmetlerine İlişkin Rekabet Kurumu'nun Verdiği Ceza

Fransa Rekabet Kurumu, 2005-2008 yılları arasında mobil çağrı sonlandırma hizmetleri piyasasında hâkim konumlarını kötüye kullandıkları gerekçesiyle Orange'ye 117,4 milyon avro, SFR'ye ise 65,7 milyon avro ceza vermiştir. Söz konusu ceza kararı Bouygues Telecom tarafından, anılan iki işletmecinin sunduğu sınırsız şebeke içi görüşme hizmetine ilişkin yapılan şikâyet başvurusu sonucunda karara bağlanmıştır.

Mezkûr kararda Rekabet Kurumu'nun üzerinde durduğu hususları aşağıdaki şekilde özetlemek mümkündür:

- Orange ve SFR şebeke içi ve şebeke dışı görüşme maliyetlerinin farklı olduğunu kanıtlayamamıştır. Diğer bir deyişle, bu iki işletmecinin uyguladığı sonlandırma ücretlerinin de maliyet esaslı olduğu ortaya konamamıştır.

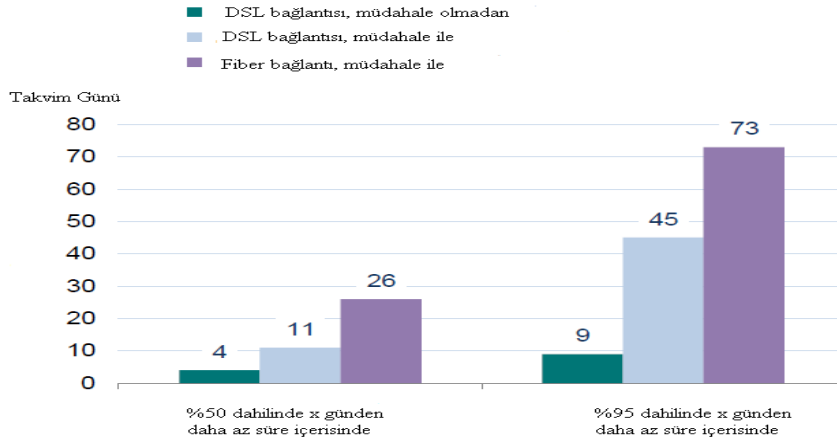
- Şebeke içi ve şebeke dışı tarifelerin farklılaştırılması kullanıcıların mobil işletmeciler arası geçişine engel olmaktadır.
- Şebeke içi tarifeler Orange ve SFR'nin piyasa gücünü güçlendirmesine neden olmakta, kullanıcıları daha çok aboneye sahip olan ve daha düşük şebeke içi tarifelerle hizmet sunan işletmecileri tercih etmek zorunda bırakmaktadır (kulüp etkisi).
- %17 pazar payı ile en küçük işletmeci olan Bouygues Telecom için tek alternatif diğer şebekelere doğru sınırsız arama yapılabilen tarife paketleri sunmaktır. Bu durum ise anılan işletmecinin maliyetlerini arttırarak piyasa gücünü zayıflatmaktadır.

Orange ve SFR, Rekabet Kurumu'nun kararını temyize taşımıştır.

2. Orange'nin Fiber Bağlantılara İlişkin Hizmet Kalitesi Verileri

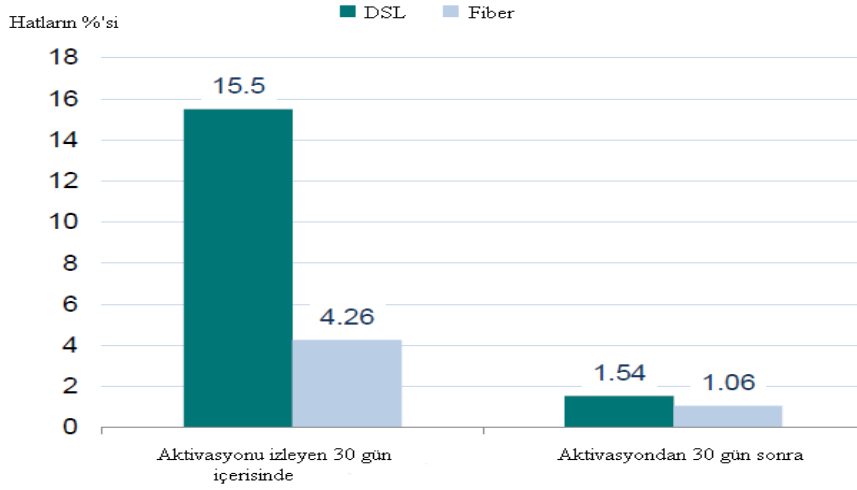
Fransa'da hizmet sunan ve 100.000'den fazla abonesi olan tüm sabit şebeke işletmecileri her 3 ayda bir hizmet kalitesine ilişkin verileri yayımlamak ile yükümlüdür. Orange'nin 2012 yılı üçüncü çeyreği için fiber hatlara ilişkin yayımladığı veriler aşağıda yer almaktadır.

Şekil 2: Orange'nin Genişbant Bağlantı Süreleri (2012 Yılı Üçüncü Çeyreği)

Kaynak: ARCEP

Şekil 3: Genişbant Bağlantı Başarısızlık Oranı (2012 Yılı Üçüncü Çeyreği)

Kaynak: ARCEP

3. Youtube Yönündeki Trafiğin Yavaşlatılması

Bir tüketici koruma örgütü olan UFC-Que Choisir'in şikâyeti üzerine düzenleyici kurum ARCEP, İliad Grubunun Youtube gibi sitelere doğru trafiği yavaşlattığına ilişkin iddialar hakkında resmi soruşturma başlatmıştır. Bu kapsamda ARCEP, 4 Ocak 2013 tarihinde İliad Grubunun internet modemlerinin son versiyonunda varsayımsal olarak reklamları engelleyici bir sistem yerleştirdiğini açıklamıştır. ARCEP, bu sistemin hangi hüküm ve koşullarla nasıl kurulduğunu, nasıl çalıştığını ve elektronik haberleşme düzenlemelerine uygunluğunun inceleneceğini açıklamıştır. Bunun üzerine İliad Grubu 8 Ocak 2013 tarihinde Sayısal Ekonomi Bakan Yardımcısının talebi doğrultusunda reklam engelleyici sistemi geri çekmiştir.

1. AGCOM'un Sabit IP Arabağlantı Ücretlerini Gözden Geçirmesi

Avrupa Komisyonu, etkin piyasa gücüne sahip işletmecilerin sabit IP arabağlantı ücretlerini belirlemek amacıyla, İtalya Düzenleyici Kurumu AGCOM'un BU-LRIC (bottom-up long run incremental cost) maliyet modeli teklifini değerlendirmektedir. Teklif;

- İtalya Telekom ve EPG'ye sahip alternatif şebeke operatörlerinin IP çağrı sonlandırma ücretini;

- İtalya Telekom'un çağrı başlatma ücretini;
- İtalya Telekom'un yerel transit ücretini (ulusal transit pazarı düzensizdir)

içermektedir.

AGCOM'un önerisi, 2012 sonbaharında ulusal düzeyde görüş alınan ilk taslakta bazı değişiklikler getirmektedir. AGCOM'un önceki teklifinde İtalya Telekom ve diğer etkin piyasa gücüne sahip işletmecilerin 01 Ocak 2013 tarihinden itibaren sadece arabağlantı tekliflerini sunacağı ve her durumda arabağlantı tarifelerinin AGCOM tarafından düzenleneceği belirtilmektedir. Ancak bu uygulama henüz yürürlüğe geçmemiştir.

AGCOM, Avrupa Komisyonu'nun önerdiği etkin bir operatör tarafından yapılan tüm masrafların hesaplandığı saf BU-LRIC yaklaşımına dayalı çağrı sonlandırma ücretlerini belirlemiştir. Ama AGCOM başlangıçta önerildiği gibi IP yerel transit ve IP çağrı başlatmada saf BU-LRIC yerine LRIC+ yaklaşımını uygulayabilecektir. Yaklaşım, ilk taslakta olduğu gibi, maliyet modeli ses trafiğinin 2015 yılında %100 IP olacağını varsaymaktadır. Çizelge 2'de önceki ve revize edilen IP ses trafiği tahminleri verilmektedir.

Çizelge 2: IP Trafiği için Revize Edilen Tahminler (önceki tahmin)

Yıllar	Toplam ses trafiğinde IP'nin payı
2012	%0 (%25)
2013	%33 (%50)
2014	%66 (%75)
2015	%100 (%100)

AGCOM, ilk öneri için yukarıdaki değişiklikleri de dikkate alarak daha yüksek fiyatlarla bir geçiş süreci oluşturmuştur. Çizelge 3'te geçiş sürecinde AGCOM tarafından belirlenen önceki ve sonraki ücretlere yer verilmektedir.

Çizelge 3: AGCOM Tarafından Belirlenen Ücretler (Avro sent/dk.)

Hizmet	2012	2013	2014	2015
IP Sonlandırma	0.272 (0.226)	0.206 (0.166)	0.127 (0.105)	0.043 (0.043)
IP Başlatma	0.272 (0.226)	0.245 (0.166)	0.198 (0.105)	0.140 (0.043)
IP Yerel Geçiş	0.109 (0.105)	0.108 (0.095)	0.102 (0.080)	0.093 (0.062)

KORE

1. Kore İletişim Komisyonunun Yayıncılık Anket Sonuçları

Kore İletişim Komisyonu yayıncılık alanında kullanıcı davranış anketi 2012 yılı sonuçlarını açıklamıştır. Buna göre ankette;

- Anketi cevaplayanlardan 20 yaş ve altı olanların günlük hayatta en çok akıllı telefonlara ihtiyaç duyarlarken, ankete katılanlardan 50 yaş üstü olanların ise günlük hayatta en çok TV kullandıkları,
- Akıllı telefonların; radyo, TV, yazılı medya ve bilgisayar gibi diğer medya araçlarının yerini aldıkları,
- İzlemenin yanı sıra sosyal medya kullanımı ve araştırma amacıyla TV'nin daha aktif kullanılacağı tahmin edildiği

sonuçlarına ulaşılmıştır.¹

İSVEÇ

1. PTS, Kanallamada Ticari Fırsatlara İlişkin Araştırması

Hükümetin genişbant stratejisi çerçevesinde, şirketlerin rekabet gücünü arttırmak ve toplumun tümüne genişbant erişimi sağlamak hedefi doğrultusunda daha fazla fiber optik hat döşenmesine ihtiyaç duyulmaktadır. Genişbant altyapısı için yeni kablo döşenmesi kanallama (ducting) ile mümkün olmaktadır. Yeni hatların döşenmesi pahalı olmakla beraber maliyetlerin ciddi anlamda düşebileceği değerlendirilmektedir. Bu kapsamda, yeni fiber hatların döşenmesi için iş modelleri ve fırsatlarla ilgili İsveç düzenleyici kurumu İsveç Posta ve Telekom Ajansı (PTS) tarafından yapılan çalışmanın başlıkları aşağıdaki şekilde özetlenebilir.

---

¹Konuya ilişkin rapora

<http://eng.kcc.go.kr/user.do?mode=view&page=E04010000&dc=E04010000&boardId=1058&cp=1&boardSeq=35754> linkinden ulaşılabilmektedir.

a. Genişbant Kanallama İçin Ticari zmler:

- Altyapı Takas Odası (ATO=ICH: Infrastructure Clearinghouse¹): Bu modelde ATO teşekkülü, başka bir altyapı yatırımı sırasında genişbant kanalların da yerleştirilmesi için gereken finansmanı önceden sağlamaktadır. Altyapıyı kuran şirketin genişbant kanalları için yaptığı fazladan maliyetleri inşa sırasında karşılanmaktadır. Daha sonra bir işletmeci bu kanalları fiber optik altyapı döşemek için kullanırsa, ATO teşekkülüne ve kanalları döşeyen şirkete ödeme yapılmaktadır. Bu modele göre sadece ATO ticari anlamda risk almaktadır.
- Hava Kanalları: Bu yöntemde orta voltajlı enerji nakil hatları kullanılmaktadır. Mevcut enerji hatlarına fiber kablo dşenmekte, bu da İsveç için 35.000 km hava kanalı potansiyeline tekabül etmektedir.
- Tarafsız şartlarda Ticari Kiralama: Bu modelde bir yatırım fonu, kanallar gibi iletişim altyapısına uzun dönem yatırım yapmakta ve daha sonra bunları işletmecilere tarafsız şartlarla kiralamaktadır. Ancak bu modelin sermaye geri dönüşümü oldukça yavaş olacaktır.
- Kazı Faaliyetlerinin Yönetim ve Koordinasyonu için Ticari Bir Platform Oluşturulması: Bu model altyapı döşenmesi için iş modelleri geliştirme ve hizmet eden bir firmanın varlığını gerektirmektedir.
- Mevcut Bilişim Teknolojisi Platformlarının Geliştirilmesi: Hâlihazırda İsveç’te PTS tarafından kullanılan ve mevcut kabloların inşa sırasında zarar görmesini engelleyen Ledningskollen sistemi gibi sistemlerin geliştirilerek ortak yerleşim için kullanılması öngörülmektedir.

2. Numaralandırma Planı Kapsamında Yapılması Dşnlen Değişiklikler

PTS, numaralandırma planında 90xxx ile başlayan numaraları ilgilendiren değişiklikler yapmayı planlamaktadır. Numaralandırma tahsis ve dağılımına ilişkin öngörülen değişikliklerin yapılabilmesi için ulusal numaralandırma planının (PTSFS 2003:3) değiştirilmesi gerekmektedir. Konuya ilişkin kamuoyu görüşlerinin Ocak ayında toplanması planlanmıştır.

---

¹ Clearinghouse benzer finansal varlıkların bankalar tarafından takas ve mahsup edildiği ortam için kullanılan bir bankacılık terimidir.

1. OFCOM'un BT'nin Kiralık Hatlarının Aşırı Fiyatlandırıldığına İlişkin Kararı

İngiltere düzenleyici kurumu OFCOM, yerleşik işletmeci British Telecom'un (BT) beş alternatif şebeke işletmecisinden Ethernet tabanlı kiralık hatlarda fazla ücret tahsil ettiğini belirlemiş olup, fazladan tahsil edilen ücretlerin geri ödenmesi için karar almıştır. Bu kararın sonucu olarak BT; aralarında BSkyB, Cable & Wireless, Talk Talk, Verizon ve Virgin Media'nın bulunduğu beş işletmeciye 2004 ile 2011 yılları arasında yapılan fazla tahsilâtlara istinaden toplam £95 milyon ödeyecektir.

Bahsi geçen toptan Ethernet hizmetleri BT'nin genişletilmiş ara şebeke hizmetleri için kullandığı, işletmecilerin ise yerel ağın paylaşımına açılması amacıyla kiraladıkları hizmetlere (Backhaul Extension Services, BES) ek olarak işletmecilerin son kullanıcılara bağlantı yapmak amacıyla kullandıkları toptan genişletilmiş hizmetleri de (Wholesale Extension Services, WES) kapsamaktadır.

BT, BES ve WES için maliyet yükümlülüklerine sahiptir çünkü bu hizmetlerin sunulduğu toptan kiralık hat piyasasında etkin piyasa gücüne sahip işletmecidir. OFCOM'un bu kararı alırken dayanak noktası yapılan her bir kira ödemesinin ayrı ayrı bu yükümlülüğe tabi olmasıdır ancak BT maliyet yükümlülüğünün toptan bağlantı ve kiralama üzerinden yapılması gerektiğini savunmaktadır.

2. Fiyat Artışı Durumunda Sözleşme İptal Hakkı

OFCOM'un tüketici hakları ile ilgili hâlihazırda değerlendirmekte olduğu ve 14 Mart 2013'e kadar görüşe açık kalacak yeni düzenleme taslağı tüketicilere ve küçük işletmecilere herhangi bir fiyat artışı yaşanması durumunda uzun vadeli sözleşmelerini herhangi bir yükümlülüğe tabi olmadan iptal etme hakkı getirmektedir. OFCOM'a göre mevcut düzenlemede kısmi olarak var olmasına rağmen açık olarak yazılmamış olan bu hakla ilgili maddelerin ifade ediliş tarzı kafa karışıklığına ve tutarsızlığa yol açmaktadır.

Mevcut düzenlemeye göre tüketiciler ancak gözle görülür bir zarar yaşadıkları zaman sözleşmelerini iptal etmek hakkına sahiptirler ve gözle görülür zarar kavramının net olmaması sorunlara yol açmaktadır. Yeni düzenlemede konuyla ilgili maddeler

herhangi bir fiyat artışının tüketiciye böyle bir hak sağlayacağını açık ve net olarak ifade etmektedir.

3. Engellilere Sunulan Hizmetlerin İyileştirilmesi İçin Öneriler

OFCOM'un engellilerin iletişim hizmetlerine ulaşımının kolaylaştırılması ile ilgili hâlihazırda değerlendirmekte olduğu ve 22 Şubat 2013'e kadar görüşe açık kalacak yeni düzenleme taslağı engellilere yönelik yeni bir hizmet geliştirilmesi ya da sunulmasından ziyade mevcut hizmetleri geliştirmeyi hedeflemektedir. Buna göre:

- Erişilebilir sözleşmeler ve öncelikli tamir hizmetleri yalnızca ses hizmetleri için değil genişbant için de geçerli olacaktır.
- Engelliler problemlerin çözümü aşamasında kendilerine bir temsilci atayabileceklerdir.
- Hizmet sağlayıcılar engelli son kullanıcıları kendilerine uygun yeni geliştirilen hizmetler konusunda düzenli olarak bilgilendirmekle yükümlü olacaklardır.

OFCOM daha detaylı önerileri 2013 yılı içerisinde değerlendirerek düzenlemelere yansıtmayı düşünmektedir.

4. 4G İhalesinde Yedi İşletmeci

İngiltere'de 800 MHz ve 2.6 GHz frekans bantları için hazırlanan ihale 23 Ocak 2013 tarihinde başlamış olup OFCOM ihalenin başlamasıyla birlikte ihale süreci ve teklif edilen miktarlar hakkında ihale sonuçlanmadan herhangi bir ek bilgi paylaşmayacağını açıklamıştır.

OFCOM 20 Aralık 2012 tarihinde ihaleye yedi işletmecinin katıldığını duyurmuştur. Beklenen dört mobil şebeke işletmecisine ek olarak sürpriz üç işletmeci de ihaleye katılmıştır. Bunlar British Telecom (BT) ve iki sabit kablosuz erişim hizmeti işletmecisidir. İhaleye katılan yedi firmanın detayları aşağıda yer almaktadır:

Çizelge 4: 4G İhalesine Katılan İşletmeciler

Katılımcı	Bilgi
Everything Everywhere	Mobil şebeke işletmecisidir. 1800 MHz ve 2 GHz bant genişliğinde frekanslara sahiptir.
HKT (PCCW)	PCCW, UK Broadband'ın sahibidir ve sabit kablosuz erişim hizmeti sunmaktadır. 3.5 GHz, 3.6 GHz, 28 GHz ve 40 GHz bant genişliğinde frekanslara sahiptir.
H3G	Mobil şebeke işletmecisidir. 1800 MHz ve 2 GHz bant genişliğinde frekanslara sahiptir.
MLL Telecom	Sabit kablosuz erişim hizmeti sunmaktadır. 32 GHz ve 40

Katılımcı	Bilgi
	GHz bant genişliğinde frekanslara sahiptir.
Niche Spectrum Ventures (BT)	BT'nin alt şirketidir. Sürekli kullanımda olan 1800 MHz ve 32 GHz bant genişliğinde frekanslara sahiptir.
Telefónica	Mobil şebeke işletmecisidir. 900 MHz, 1800 MHz ve 2 GHz bant genişliğinde frekanslara sahiptir.
Vodafone	Mobil şebeke işletmecisidir. 900 MHz, 1800 MHz ve 2 GHz bant genişliğinde frekanslara sahiptir.

İhaleye katılan tüm katılımcılar 800 MHz ve 2.6 GHz frekans bantlarında toplam 28 adet spektrum bloğu için yarışacaklardır. 800 Mhz'lik kısım analog karasal yayın sona erdirildiğinde boşalmış olup geniş kapsama alanı için idealdir. 2.6 GHz'lik kısım ise yüksek hızlı hizmetler için ideal bir altyapı sağlamakta olup her iki bandın toplamı mevcut 333 MHz'lik mobil bant genişliğine ek olarak 250 MHz'lik yeni bir alandır. Yüksek ve düşük bandın aynı anda kullanımı bir yandan kapsama alanını hızla artırırken, diğer yandan talebin çok fazla olduğu şehir merkezlerinde daha hızlı hizmete olanak sağlayacaktır. Yeni spektrum kablosuz iletişim için mevcut kapasiteyi yaklaşık iki katına çıkartacak olup bu kapasitenin akıllı telefonlar, tabletler ve dizüstü bilgisayarlar için gerekli olan ve gün geçtikçe artan bant genişliğini karşılayacağı tahmin edilmektedir.

OFCOM Başkanı Ed Richards 4G ihalesinin İngiliz haberleşme sektörü için bir kilometre taşı olduğunu belirtmiş olup, yeni nesil mobil hizmetlerin temelini oluşturacağını ifade etmektedir. Çünkü ihale sonucunda verilecek frekans milyonlarca kullanıcı için hem kişisel kullanım hem de iş hayatı için gözle görülür faydalar sağlayacaktır. OFCOM'un ihaleyi düzenlerken göz önünde bulundurduğu en önemli hususlardan biri de tüketicilerin kaliteli hizmetlere en ucuz şekilde erişmesini sağlayacak rekabetçi yapıyı güçlendirmektir. OFCOM bu amaçla ihalenin yapısını en az dört farklı işletmecinin hem kendileri kullanabilecek hem de başkalarına kullandırabilecekleri kadar frekansa sahip olacağı şekilde tasarlamıştır.

1. Daha Yüksek Hızlı Genişbant için Yeni Nesil Erişim Düzenlemeleri

İrlanda düzenleyici kurumu (ComReg) tarafından, toptan sabit genişbant piyasasına yönelik yeni düzenlemeler belirlenmiştir. Buna göre, adil rekabet, şeffaflık ve kesinlik ilkeleri çerçevesinde, yeni nesil genişbant hizmetlerine yönelik yatırımların artırılması hedeflenmektedir. Mevcut durumda söz konusu yeni teknolojiler için, işletmeciler tarafından 900 milyon avro tutarında yatırım yapılmaktadır.

Yeni nesil genişbantta yapılan yatırımlar sayesinde, bir milyon kullanıcının 30 Mbps ile 150 Mbps hızlardan faydalanması mümkün olabilecektir. Yeni nesil genişbant hizmetler İrlanda ekonomisinin kalkınmasına önemli bir katkıda bulunacak olup, Avrupa Birliği'nin sayısal hedeflerinin yakalanmasında etkili olacaktır.

ComReg, tüm alanlarda rekabetin artırılması ve yatırım yapılmasını sağlayacak doğru ortamın desteklenmesi için, uzlaşma zemini aramıştır. ComReg'in almış olduğu yeni kararların, esnek bir düzenleyici ortam oluşturarak, yerleşik işletmeci ve yeni işletmecilerin yatırım isteklerini artırması beklenirken, fiber altyapısının en geniş düzeyde tesisi hedeflenmektedir.

Yerleşik işletmeci Eircom, mevcut bakır erişim şebekesini yeni nesil erişim ile değiştirmekte olup, bu işlemin 2014 yılının Aralık ayına kadar tamamlanması beklenmektedir. Eircom, fiber altyapısı için 400 milyon avroluk yatırım yapacağını açıklamış ve yatırım sonucunda bir milyon kullanıcının olumlu etkileneceğini belirtmiştir.

ComReg tarafından alınan kararda, yerleşik işletmeci Eircom'un, Toptan Fiziki Şebeke Altyapısına Erişim (Wholesale Physical Network Infrastructure Access) ve Toptan Genişbant Erişim (Wholesale Broadband Access) pazarlarında etkin piyasa gücüne sahip işletmeci olarak tayin edilmesini müteakip, uygulanacak tedbirler belirlenmektedir.

1. OPTA'nın 2013 Yılı Kurum Masraflarına Katkı Payı Miktarlarının Belirlemesi İçin Yaptığı Çalışmalar

Hollanda Düzenleyici Kurumu OPTA, 2013 yılında gerçekleştireceği düzenleme faaliyetlerine ilişkin maliyetlerini karşılamak için elektronik haberleşme hizmetleri sunan şirketlerin 2011 yılı net satış bilgilerini talep etmiştir. 2 Ocak 2013 tarihinde OPTA tarafından işletmecilere gönderilen mektupta 2011 yılı net satış bilgilerinin destekleyici dokümanlarla birlikte (*onaylanmış mali tablolar vb.*) 1 Şubat 2013 tarihine kadar iletilmesi talep edilmiştir.¹

OPTA tarafından doldurulması için işletmecilere gönderilen formlar Hollanda Ekonomi, Tarım ve İnovasyon Bakanlığı tarafından belirlenen sınır değerlere göre 3 kategoriye ayrılmaktadır.

Çizelge 5: Kategorilere Göre Katkı Payı Oranları

Kategori	Sınır Değerler	OPTA Masraflarına Katkı Payı
1	Net satış gelirleri 20 Milyon avro'nun üzerinde olan işletmeciler	% 0,059
2	Net satış gelirleri 2 Milyon avro ile 20 milyon avro arasında olan işletmeciler	6.540 Avro
3	Net satış gelirleri 2 Milyon avro'nun altında olan işletmeciler	Katkı Yok

Buna göre Kategori 1'e dâhil olan işletmeciler net satış gelirlerinin %0,059'u oranında katkı sağlarken Kategori 2'ye dâhil olan işletmeciler sabit 6.540 avro katkı sağlamaktadır. Kategori 3'e dâhil olan işletmecilerin ise OPTA masraflarına katkı sağlama yükümlülüğü bulunmamaktadır. Diğer yandan OPTA, söz konusu kategorilere giren işletmecilerin belirlenmesinde kritik önemi olan net satış rakamlarına konu olacak elektronik haberleşme hizmetlerine ilişkin gösterge niteliğinde bir tablo yayımlamıştır.

¹ Detaylı bilgiye (<http://www.opta.nl/en/news/all-publications/publication/?id=3706>) linkinden ulaşılabilir.

Çizelge 6: Net Satışlarla İlgili Olan/Olmayan Hususlar

Aşağıda Yer Verilen Aktivitelere İlişkin Net Satışların Değerlendirilmektedir	İlgili Olduğu	Aşağıda Yer Verilen Aktivitelere İlişkin Net Satışların Değerlendirilmektedir	İlgili Olmadığı
Dial-up, xDSL, Kablo, uydu vb. yöntemlerle internet erişimi		Elektronik haberleşme şebekeleri üzerinden 0800, 0900 vb. numaralarla sunulan içerik hizmetleri	
Paket hizmetler dahil olmak üzere sabit abonelikler ve bağlantı hizmetleri		Mülk satışları ya da kiralanması	
Arama hizmetleri		Yazılım satışı ya da kiralanması	
Uluslararası dolaşım (giden ve gelen çağrılar)		Boş kablo kanallarının kiralanması	
Veri hizmetleri (SMS, GPRS, UMTS, MMS, fax vb.)		Web barındırma	
Sesli mesaj hizmetleri		Hukuki teknik takip ücretleri	
Yönlendirme hizmetleri (örneğin abone bilgilendirme hizmetleri ve interaktif sesli yanıt sistemleri)			
Çağrı sonlandırma			
Erişim (Yerel ağa ayrıştırılmış erişim dahil)			
Çağrı başlatma			
Transit taşıma			
Arama kartı hizmetleri			
Radio TV yayınlarının transmisyonu			
Radio frekanslarının elektronik haberleşme hizmetleri sunan diğer işletmecilere kullandırılması			
Çağrı (Paging) hizmetleri			
Telex			
Kiralık hatlar ve noktadan noktaya hizmetler			
Webmail			
Anten ve kule paylaşımı			
Ortak yerleşim			
Şifreli TV yayınlarına koşullu erişim sistemleri			

İSPANYA

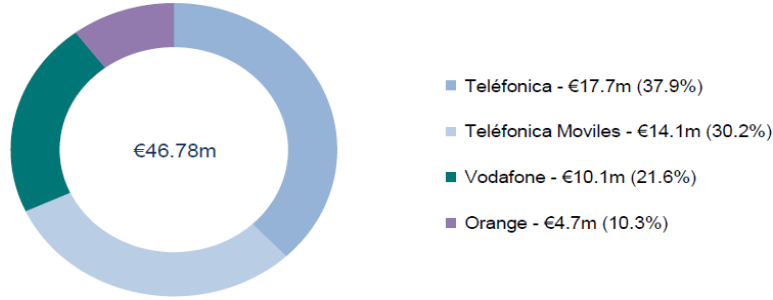
1. 2009 Evrensel Hizmet Yükümlülüğü Net Maliyet Paylaşımı

CMT 2009 yılında sadece Telefónica tarafından karşılanılan evrensel hizmet yükümlülüğü (EHY) net maliyetinin, gelirleri toplam pazarın % 84'ünden fazlasına tekabül eden Telefónica, Telefonica Moviles, Vodafone ve Orange tarafından paylaşılmasına karar vermiştir. CMT önceden, 2009 yılı evrensel hizmet yükümlülüğü (USO) net maliyetini 46.78 milyon (yuvarlama hataları ile) avro olarak belirlemiş ve bu durumun Telefónica üzerinde adil olmayan bir yük oluşturduğunu ilan etmiştir.

Katkılar (aşağıdaki Şekil 4'te gösterilen), katkıda bulunan işletmecilerin gelirleri ile orantılı olarak brüt gelirlerinden arabağlantı ödemeleri ve evrensel hizmet

yükümlülüğü bileşenleri ile ilgili (taşıyıcı ön seçimi için ödemeler, sabit numara taşınabilirliği, toptan hat kiralama, YAPA ve toptan yalın DSL'nin bir kısmı da dâhil olmak üzere) “diğer toptan ödemeler” düşölerek hesaplanmaktadır. 2009 yılında evrensel hizmetin bir parçası olmadığı için toptan genişbant erişim ödemeleri de mahsup edilmemektedir.

Şekil 4: 2009 USO net maliyet paylaşımı (yuvarlama hataları ile)

ABD

1. Yeni ve Daha Geliştirilmiş İhale Teşvik Sistemi (LEARN)

FCC 17 Ocak 2013 tarihi itibariyle LEARN isimli yeni ve daha geliştirilmiş ihale teşvik sistemini hayata geçirmiştir. LEARN (Learn Everything About Reverse-Auctions Now) (Açık Eksiltme İhaleleri Konusunda Herşeyi Öğrenin) sistemi ihale paydaşlarının her şeyi öğrenebilecekleri genel bir internet portalıdır ve ağırlıklı olarak yayıncı kuruluşlar tarafından kullanılmaktadır. İlgili paydaşları bilgilendirme, eğitim ve bu paydaşlara hızlı erişim hem ihalelerde benzersiz fırsatlarla karşılaşp bu fırsatlardan yararlanmak isteyen yayıncı kuruluşlar için hem de diğer kuruluşlar için çok önemlidir. Yeni ve geliştirilmiş LEARN sistemi güncel, açık, net ve doğru bilgiye ulaşmayı kolaylaştırarak yayıncı kuruluşların ihaleye katılmadan önce tüm şartlardan tam anlamıyla haberdar olmasını sağlamaktadır.

Yeni portalın en önemli özelliklerinden biri IATF (Incentive Auction Task Force) tarafından hazırlanan ve yayın ihalelerinin tüm detaylarını içeren 11 sayfalık özet rapordur. FCC uzmanları tarafından hazırlanan bu rapor ihale süreci ile ilgili en önemli anahtar noktaları ve önerilen düzenlemeleri içermektedir.

Söz konusu özet ve LEARN portalında yer alan yenilenmiş ve geliştirilmiş tüm diğer bilgilendirici araçlar FCC'nin daha iyi bir ihale süreci oluşturmak için üzerinde çalıştığı ve tüm paydaşların daha iyi bilgilendirilmesine yardımcı olacak araçlar grubunda önemli bir yer tutmaktadır.¹

2. FCC ile Kamu-Özel Ortaklıklarının Akıllı Telefon Güvenlik Kontrol Edici Geliştirmesi

ABD'de Noel tatili dönemi hediye alıp vermelerin yoğunlaşması nedeniyle cep telefonu satışlarının hızlı bir artış gösterdiği önemli bir dönemdir. 2012 yılının Aralık ayının ortasından başlayıp 2013 yılının ortasına kadar devam eden bu dönemde tüm ABD çapında 20 milyondan fazla Amerikalının yeni bir cep telefonu kullanmaya başlayacağı tahmin edilmekte olup bu kullanıcıların büyük çoğunluğu mobil cihazlarda kendilerini bekleyen tehlikelerden habersizdir. Mobil cihazlara yönelik siber saldırıların her geçen gün artması (2001 yılında %367 artmıştır) kullanıcıların virüsler, zararlı yazılımlar ve mobil cihaz çalınmasına karşı farkındalıklarının artırılmasını önemli bir konu haline getirmiştir.

FCC bu konuda 120 milyondan fazla Amerikalıya yardımcı olmak üzere Aralık 2012 ortası itibariyle çevrimiçi bir "Akıllı Telefon Güvenlik Kontrol Edici" uygulamasını hayata geçirmiştir. Bu araç tüketicilerin daha güvende olması için tasarlanmış olup, aracın geliştirilmesi kamu uzmanları, akıllı telefon üreticileri ve DHS, NCSA, FTC, CTIA, Lookout, BlackBerry, Chertoff Group, Sophos, McAfee, Symantec gibi diğer özel şirketlerin kurduğu kamu-özel ortaklığı vasıtasıyla olmuştur.

FCC Başkanı Julius Genachowski'ye göre akıllı telefon kullanıcılarının yarısına yakını cihazlarını korumak için şifreleme kullanmadıkları için bu uygulama milyonlarca Amerika'lı için önemli bir değere sahip olacaktır. Noel tatilinde yaşanan hediye alma verme dönemi tüketicilerin cihazlarını şifreleme ve mobil tehditlere karşı korumak için mükemmel bir dönemdir.

Bu aracın kullanılabilmesi için tüketici ilk önce kullandığı cihazın işletim sistemini seçmekte (Apple iOS, Android, BlackBerry ya da Windows) ardından da cihazını

---

¹ Söz konusu rapora <http://www.fcc.gov/blog/commission-launches-new-and-improved-incentive-auction-learn-website> linkinden ulaşılabilir.

korumak için izlemesi gereken 10 adımlık bir listeye ulaşmaktadır. “Akıllı Telefon Güvenlik Kontrol Edici” uygulaması PIN numarasının aktif hale getirilmesi, şifreleme, güvenlik uygulamalarının nereden bulunabileceği, uzaktan erişim, veri temizleme ve cihazın çalınması durumunda verilerin nasıl yedeklenip nasıl geri yükleneceği konularında temel bilgileri içermektedir. Buna ek olarak kamuya açık kablosuz erişim noktalarının güvenli bir şekilde nasıl kullanılacağı ya da cihaz çalınırsa sırasıyla hangi adımların izleneceği bilgisini de sunmaktadır.

Akıllı telefonların işlemci gücü ve içerisinde kaydedilen değerli bilgiler arttıkça bu cihazları bilgisayarları korumak gibi korumak gerekmektedir. FCC bir sonraki adım olarak bu mesajı bir ulusal siber güvenlik farkındalığı kampanyasıyla halka duyurmak için kamu ve özel sektörle birlikte çalışmalarına devam etmektedir.¹

3. Connect America Maliyet Modeli (Sürüm 1 ve 2)

FCC altında faaliyet gösteren Kablolü İletişim Rekabet Bürosu (Wireline Competition Bureau, WBC) Aralık ayı ortası itibariyle Connect America Maliyet Modeli'nin 1. Sürümünü yayımlamış olup, söz konusu model FCC ve ilgili tarafların finansal olarak desteklenen bölgelerdeki farklı kablolü şebeke geliştirme çalışmaları hakkında alternatifleri daha iyi değerlendirmesine olanak sağlamıştır. Modelin ışık tuttuğu bilgiler arasında taahhüt edilen fiber hatlar, fiber tabanlı sayısal abone hatları, mevcut altyapı ve ekipmanlar, kahverengi ve yeşil alanlar, kablolü, kablosuz ve yer altı şebekelerin birleştirilmesi, birim maliyet ve işletme maliyetleri vardır.

Söz konusu modelin 2. Sürümünün taslağı hazırlanmış olup, 2. Sürüm girilen veri setlerini de içerecek şekilde 1. Sürümü genişletmektedir. 2. Sürüm, sınırlar konusundaki 2010 ortak kararını ve genişbant konusundaki 2011 haritasını içerdiği gibi GeoResults kablolü şebeke sınırlarının en güncel halini de içermektedir. 2. Sürüm bütün bunlara ek olarak güncellenmiş tüketici ve iş yaşam alanlarını da içermektedir.

FCC taslak haldeki sürümün 2013 yılı içerisinde son haline geleceğini tahmin etmekte olup, modelin son hali fiyat tabanına tabi taşıyıcıların ikinci aşamada finansal

---

¹ Söz konusu çalışmanın detaylarına <http://www.fcc.gov/blog/fcc-and-public-private-partners-launch-smartphone-security-checker-help-consumers-protect-mobil> linkinden ulaşılabilir.

olarak ne kadar destekleneceklerini de içerecektir. FCC'nin taslak halindeki modele yönelik olarak ilgili taraflardan cevabını almayı beklediği tek bir soru vardır. Söz konusu soru taslak modelin hazırlanmasında gözden kaçtığı düşünölen herhangi bir fonksiyon, veri seti ya da analizin olup olmadığıdır. FCC gelen görüşleri modelin daha da ileri sürömlerini hazırlamak için kullanacaktır.

2. ULUSLARARASI KURULUŞLAR/BİRLİKLER

BEREC

Avrupa Elektronik Haberleşme Düzenleyicileri Grubu (BEREC) 2010 yılının Ocak ayında aktivitelerine başlamış ve 2011 yılı içerisinde Avrupa Düzenleyiciler Grubu'nun yerini alarak tamamen fonksiyonel hale gelmiştir. BEREC'in başlıca görevleri;

- Düzenleyici kurumlar arasında ortak yaklaşımları belirlemek, en iyi uygulamaları öne çıkarmak ve AB düzenleyici çerçevesinin uygulanmasına yönelik rehberler oluşturmak,
- Talep eden düzenleyici kurumlara yardımcı olmak,
- Spesifik düzenleyici konulara ilişkin Komisyon'un taslak kararları, tavsiyeleri ve rehberlerine görüş oluşturmak

olarak sıralanabilir.

Ülkemiz, BEREC çalışmalarına gözlemci olarak katılmaktadır.

1. 2013 Yılı Çalışma Grupları

BEREC'in 2013 yılında faaliyet gösterecek çalışma gruplarına aşağıda yer verilmektedir.

- Düzenleyici çerçevenin uygulanması
- Yakınsama ve ekonomik analiz
- Uluslararası dolaşım
- Yeni nesil şebekeler
- Şebeke tarafsızlığı
- Son kullanıcı
- RSPG (Radyo Spektrum Politika Grubu) ile işbirliği
- Yükümlülükler
- Kıyaslamalar (benchmarking)
- Sonlandırma ücretleri
- Düzenleyici muhasebe

2. Elektronik Haberleşme Sektörüne İlişkin Yürürlükteki Ulusal İdari Rejimlerin Geniş Kapsamlı Gözden Geçirilmesi

BEREC tarafından 2011 yılında, iç pazarların gelişimini engelleyen potansiyel hukuki ve idari faktörlerin analiz edildiği bir çalışma yapılmıştır. Söz konusu çalışmaya ulusal düzenleyici kurumların yanında hissedarlar da katkı sağlamıştır ve böylece elektronik haberleşme şebeke ve hizmetleri sunumuna ilişkin yürürlükteki idari ve hukuki rejimlerin ayrıntılı gözden geçirilmesi sağlanmıştır. Konuya ilişkin BEREC raporu Aralık 2011'de kabul edilmiştir. BEREC bu rapor kapsamında elde edilen bilgileri Excel formatında ve her ülkede elektronik haberleşme şebeke ve hizmeti sunmak için gerekli görülen koşulların detaylı olarak anlatıldığı şekilde yayınlamayı planlamaktadır.¹

2. BEREC'in Polonya Toptan Genişbant Erişim Pazar Analizine İlişkin Avrupa Komisyonu Soruşturması Hakkındaki Görüşü

Polonya Düzenleyici Kurumu UKE tarafından toptan genişbant erişim pazarına ilişkin ilk tur pazar analizi 2006 yılında yapılmış ve Avrupa Komisyonu tarafından da değerlendirilen söz konusu pazar analizi neticesinde yerleşik işletmeci TP ülke çapında etkin piyasa gücüne sahip işletmeci olarak belirlenerek birtakım yükümlülüklerle tabi kılınmıştır.

Bu pazara ilişkin yapılan ikinci tur analiz 2011 Şubat ayında Komisyon'a bildirilmiştir. İkinci tur analizde UKE, rekabetçi olduğunu değerlendirdiği 20 bölge haricinde Polonya topraklarının neredeyse tamamına yakınına oluşturan bir alt pazar tanımlamıştır. Dahası UKE söz konusu alt coğrafi pazarı TP'nin karşılaştığı rekabetçi baskıya göre 3 gruba ayırarak yükümlülükleri farklılaştırmıştır. Komisyon söz konusu 20 bölgenin pazar kapsamı dışında tutulması ve düzenlenen pazarda yükümlüklerin de coğrafi olarak farklılaştırılması yaklaşımlarına ilişkin olarak yeterli destekleyici kanıtlara dayanmadığı gerekçesiyle UKE'yi ihtar etmiştir.

---

¹ Konuya ilişkin rapora

http://bereg.europa.eu/eng/document_register/subject_matter/bereg/reports/?doc=120

linkinden

ulaşılabilir.

Daha önce pazar dışında tutulan rekabetçi bölgelere ilişkin ayrı bir pazar analizi yapmak yerine UKE Mart 2012'de yeni toplanan verilere dayanan üçüncü tur pazar analizini gerçekleştirmiştir. Üçüncü tur analizde UKE tüm Polonya'yı tek bir coğrafi pazar olarak tanımlamış ve ikinci tur analizdeki yaklaşımını terk etmiştir. UKE yeni yaklaşımına gerekçe olarak, pazar yapısının ülke çapında yeterince homojen olduğunu, bölgeler arasında toptan genişbant erişim ücretlerine, transmisyon maliyetlerine ve hizmet kalitesine ilişkin farklılıklar bulunmadığını ifade etmiştir. Bu analizde UKE, TP'nin ülke çapında etkin piyasa gücüne sahip olduğunu tespit etmiş ancak piyasa gücünün ülkenin iki farklı bölgesinde farklılık gösterdiğini ifade ederek TP'nin yükümlülüklerini farklılaştırmıştır. Varşova, Wroclaw gibi büyük şehirlerin olduğu alt pazarda yükümlülüklerin azaltılmasına itiraz eden Komisyon, maliyet esaslılık yükümlülüğünün getirilmemesine dayanak teşkil edecek yeterli delil olmaması ve FTTH altyapılarına ilişkin olarak ayırım gözetmeme yükümlülüğünün uygulanmasını takip edecek yeterli mekanizma olmaması gerekçesiyle açtığı soruşturma ile UKE'nin söz konusu pazar analizini değiştirmesi ya da geri çekmesini istemiş, UKE de 11 Eylül 2012'de Komisyon'a yaptığı bildirimini geri çekmiştir.

Konuya ilişkin BEREC görüşü 14 Ocak 2013'de yayımlanmıştır. Buna göre BEREC, Komisyon'un endişelerini paylaşmaktadır. BEREC analizde birlikte kullanılan eski ve yeni veri setlerinin farklı sonuçlar doğurmaları nedeniyle yeterince güvenilir olmadığını ve pazarın durumunu doğru bir şekilde yansıtmadığını ifade etmektedir.

Bu kapsamda BEREC'in UKE'ye tavsiyesi, Komisyon'a daha önce bildirim yapılan pazar analizlerini geri çekerek üye ülkelerdeki en iyi örneklerle ve pazar analizlerine ilişkin Komisyon rehberlerine dayanarak yeni bir pazar analizi gerçekleştirmesi olmuştur. BEREC, herhangi bir düzenleyici kurumun pazardaki rekabetin değerlendirilmesi ve veri toplanması aşamalarında tüm pazarın gerçek durumunu en iyi şekilde gösterecek objektif prensipleri uygulaması gerektiğine inanmaktadır.¹

---

¹ Konuya ilişkin dokümana http://bereg.europa.eu/eng/document_register/subject_matter/bereg/opinions/1153-bereg-opinion-on-phase-ii-investigation-pursuant-to-article-7-of-directive-200221ec-as-amended-by-directive-2009140ec-case-pl20121394-wholesale-broadband-access-market-in-11-communes-in-poland linkinden ulaşılabilir.

Birleşmiş Milletler'in bilgi ve iletişim teknolojileri alanındaki uzmanlık kuruluşu olan ITU'nun genel merkezi İsviçre/Cenevre'de bulunmakta olup, dünya genelinde 12 bölge ve alan ofisi bulunmaktadır. 1865 yılında Uluslararası Telgraf Birliği olarak kurulan söz konusu kuruluşun kurucu üyeleri arasında ülkemiz de yer almaktadır. 193 üye ülkesi bulunan ITU'nun en önemli karar organı ITU Konseyidir ve ülkemiz, 2002 yılından bu yana üst üste 3 dönemdir Konsey üyeliği görevini yürütmektedir.

1. Arap Bölgesinde Açılan İlk Siber Güvenlik Yenilikçilik Merkezi

ITU ve siber güvenlik ortağı IMPACT (International Multilateral Partnership Against Cyber Threats, Siber Tehditlere Karşı Çoktarafli Ortaklık), Umman telekomünikasyon düzenleyici kurumu ITA ile birlikte Arap bölgesinin ilk olma niteliğini taşıyan ve bölgenin ihtiyaçlarına cevap verebilecek siber güvenlik yenilikçilik merkezi konusunda işbirliğinde bulunmuşlardır. İlgili husus hakkında, ITU-T direktörü ve ITA başkanı tarafından 15 Aralık 2012 tarihinde bir anlaşma imzalanmıştır.

Umman ve ITU'nun katkılarıyla 2 milyon ABD doları üzerinde bir yatırımla tesis edilecek siber güvenlik yenilikçilik merkezi, genel merkezi Malezya'da olan ITU-IMPACT'in siber güvenlik hizmetlerinin bölgeselleştirilmesi ve yörenin ihtiyaçlarının karşılanmasına destek konularında kilit bir role sahip olacaktır. Siber güvenlik yenilikçilik merkezinin, aynı zamanda siber güvenlik konusunda bölgesel işbirliğini, koordinasyonu ve işbirliğini geliştirilmesi beklenmektedir.

2. “Trends in Telecommunication Reform: Smart Regulation for a Broadband World” Raporu

Telekomünikasyon sektöründeki eğilimlere yönelik olarak ITU, “Trends in Telecommunication Reform: Smart Regulation for a Broadband World” isimli raporunu yayımlamıştır. 10 bölümden oluşan raporda, genişbantın yaygınlaşması ve sayısal ekonominin büyümesi sonucu ortaya çıkan düzenleyici yaklaşımlar değerlendirilmektedir. Buna göre raporda:

- Bilgi teknolojileri ve iletişim (BİT) pazarı ve BİT düzenlemelerindeki eğilimler incelenmekte,
- Ulusal genişbant stratejilerin, politikaların ve planların gelişiminde etkili unsurlar açıklanmakta,
- Açık erişim düzenlemeleri incelenmekte,
- Evrensel genişbant erişimin fonlanmasında izlenen stratejiler ve modeller belirtilmekte,
- Sayısal ekonomi düzeninde fikri mülkiyet hakları ile düzenleyici kurumların ve politika yapıcılarının fikri mülkiyet haklarının korunmasındaki rolü analiz edilmekte,
- Mobil bankacılık düzenlemeleri ve modelleri incelenmekte,
- Aynı zamanda e-atık konusundaki değerlendirmelere yer verilmektedir.¹

3. ITU-T İklim Değişikliği ve Çevrenin Korunması

Tüm dünyada kamu politikaları giderek, e-sağlık, e-ödeme, verimli enerji kullanımı, bulut bilişim, entegre ulaşım sistemleri ve akıllı şebekeler gibi alanlarda toplum yararına önemli projeleri hayata geçirmek için yenilikçi ve birlikte çalışabilir ICT çözümlerine yönelmektedir. Önerilen çözümlerin etkinliği büyük ölçüde sistemdeki ICT parçalarının birlikte çalışabilirlik seviyesine bağlıdır. Daha farklı bir ifadeyle uygulamanın ilgili olduğu standartların etkinliğine ve tutarlılığına bağlıdır.

Uydular, mobil telefonlar veya internet gibi bilgi ve iletişim teknolojileri, iklim değişikliği ve sürdürülebilir kalkınmanın küresel sorunlarında önemli yere sahiptir.

Dünya Telekomünikasyon Standardizasyonu Genel Kurulu (WTSA-12) Kasım 2012 de Dubai'de gerçekleştirilmiştir. Genel Kurulda "BİT, Çevre ve İklim Değişikliği" konulu aşağıda yer alan Karar 73'ün değişikliği, 193 ITU üyesi tarafından kabul edilmiştir.

---

¹ Konuya ilişkin rapora http://www.itu.int/dms_pub/itu-d/opb/reg/D-REG-TTR.13-2012-SUM-PDF-E.pdf linkinden ulaşılabilir.

- **Karar 73, Bilgi ve İletişim Teknolojileri, Çevre ve İklim Değişikliği**

Bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanımının, iklim değişikliğine olan etkisi ilk olarak ITU'nun 2008 yılında yapılan WTSA Konferansında ele alınmıştır. Bu Konferansın ITU-T sektörüne vermiş olduğu görev kapsamında WTSA-12 Konferansında; BİT'lerin kullanımından kaynaklanan sera gazı emisyonlarının çevreye olan olumsuz etkilerinin azaltılması amacıyla;

- Cihazlarının güç tüketiminin azaltılması için alınabilecek önlemler,
- Dünya genelinde haberleşme şebekelerinin çevreye duyarlı bir şekilde geliştirilmesi için standart üreten kuruluşlarla yapılan ortak çalışmalar,
- Cihazların sera gazlarına olan etkisinin ölçülmesinde bir standardın benimsenmesi,
- Gelişmekte olan ülkelerde standardizasyon açığının kapatılması amacıyla yürütülen çalışmalarda iklim değişikliği hususunun da dikkate alınması hususlarında değerlendirmeler

yapılmıştır.

Bu çerçevede, bu karar dokümanı, bilgi iletişim teknolojileri ve iklim değişikliği hususunda ITU-T tarafından yürütülecek faaliyetleri içermektedir. İklim değişikliği dünya genelinde birçok ülke ve uluslararası kuruluş tarafından dikkate alınması gereken bir problem olarak nitelendirilmekte ve bu nedenle uluslararası çalışmalara konu olmaktadır. Konu ile ilgili olarak Birleşmiş Milletler Genel Kurulu'nca 1990 yılında oluşturulan Hükümetler arası Müzakere Komitesi (INC) tarafından hazırlanan ve ülkemizin de arasında yer aldığı 154 ülkenin devlet başkanları ve diğer üst düzey temsilcileri tarafından imzalanarak 21 Mart 1994 tarihinde yürürlüğe giren İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi'nde günümüz ve gelecek kuşaklar için iklim sisteminin korunması amacıyla küresel faaliyetlere katılım sağlanması ve ulusal programların yürütülmesi hususlarına yer verilmiştir. Sözleşme kapsamında kurulan Taraflar Konferansı (COP) ilk oturumunu 1995 yılının başlarında Berlin'de gerçekleştirmiştir. 1997 yılı Aralık ayında gerçekleştirilen Taraflar Konferansı'nın üçüncü oturumunda ise, 2008-2012 döneminin sonunda gelişmiş ülkelerin sera gazı emisyonlarının toplam %5 oranında azaltılmasını öngören Kyoto Protokolü kabul edilmiştir.

İklim değişikliğini içeren çevresel zorluklarla mücadelede BİT'in rolünün farkındalığını artırmak için ITU-T, evre sorularına yenilikçi BİT ozmlerini teşvik etmekte ve sürdürülebilir bir gelecek sağlamak için de yeşil BİT standartları geliştirmektedir.¹

CEPT

Türkiye'nin de 1959 yılında diğer 18 Avrupa lkesi ile birlikte kurucu yesi olduğu CEPT, Batı ve Doğu Avrupa'dan 48 ülkenin ye olduğu Avrupa merkezli bir kuruluştur. CEPT, posta ve telekomünikasyon alanlarında yeleri arasında işbirliği ve dinamik bir pazar oluşturmak amacıyla tüm düzenleme ve frekans planlaması çalışmalarını, Avrupa Komisyonu ve Avrupa Telekomünikasyon Standartları Enstitüsü (ETSI) ile işbirliği içerisinde sürdürmekte ve alınan kararların AB mevzuatı haline getirilmesine yönelik çalışmalar yapmaktadır.

Türkiye, telekomünikasyon politikalarını Avrupa ile uyumlu olarak oluşturduğundan, CEPT'in frekans planlamaları ve telekomünikasyon düzenlemeleriyle ilgili çalışmalarını etkin bir şekilde takip etmektedir. Yapılan düzenlemelerin ve frekans planlamalarının altyapısında CEPT tarafından yürütülen bu çalışmalardan fayda sağlanmaktadır.

1. CEPT'in "400 MHz ile 6 GHz Arasındaki Spektrumun Tüm Kullanımları için Kullanım Hakları"na İlişkin Bilgileri içeren Raporu

Avrupa Komisyonun 16 Mayıs 2007 tarih ve 2007/344/EC sayılı Kararı ve 676/2002/EC sayılı AB Direktifi Birlik içerisinde spektrum kullanımına ilişkin bilgilerin uyumlulaştırılmasına ilişkin hususları kapsamaktadır. Anılan karar ve direktif ECO Frekans Bilgi Sisteminin (EFIS) uygun spektrum bilgisine erişim için kullanılabilmeğini karara bağlamıştır.

Bu kapsamda CEPT'in raporu, gerek ticari gerekse kamu amaçları çerçevesinde bir spektrum envanterinde girdi olarak kullanılabilen hususların toplanmasına ilişkin bilgileri ele almaktadır.¹

---

¹ Konuya ilişkin rapora http://www.itu.int/dms_pub/itu-t/oth/0b/11/T0B110000203301PDFE.pdf linkinden ulaşılabilmektedir.

2. CEPT'in “Uçakta Mobil İletişim Hizmetleri (MCA) Alınması” ile ilgili Raporu

Anılan CEPT Raporu; 2100 MHz'de (gönderme için 2110-2170 MHz ve alma için 1920-1980 MHz) UMTS olarak ve 1800 MHz'de (alma için 1710-1785 MHz ve gönderme için 1805-1880 MHz) ve 2600 MHz'de (alma için 2500 -2570 MHz ve gönderme için 2620-2690 MHz) LTE olarak yerden en az 3000 metre yükseklikte çalışan uçakta yeni bir mobil iletişim hizmeti sunan UMTS veya LTE teknolojilerine dayalı yer tabanlı kamu şebekesi üzerindeki teknik etkiyi incelemektedir. Bu rapor, 187 numaralı ECC (Electronic Communications Committee, Elektronik Haberleşme Komitesi) Raporu taslağını esas almaktadır.²

3. CEPT'in “Kablosuz Telsiz Mikrofonlar ve Kablosuz Kameralar (PMSE Donanımı) için Spektrumun Uyumlaştırılma Seçeneklerine İlişkin Teknik Koşullar Raporu”

Kablosuz telsiz mikrofonlar ve kablosuz kameralar (PMSE donanımı) için spektrumun uyumlaştırılma seçeneklerine ilişkin teknik koşullar hakkında Avrupa Komisyonu tarafından yayınlanan direktife verilen cevabın ilk parçasıdır.

Bu rapor; AB çapındaki operasyonlar için PMSE ekipmanının kullanımını kolaylaştırmaya katkıda bulunabilen teknik şartlar da dahil olmak üzere, AB içinde kablosuz telsiz mikrofonlar için 821-832 MHz ve 1785-1805 MHz bantlarının kullanımında teknik koşulları ele almaktadır.³

OECD

Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü (OECD), İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra kalkınma ve yardımlaşma amacıyla kurulmuş bir ekonomik işbirliği örgütüdür. Halihazırda ülkemizin de üyesi olduğu OECD'nin 34 üyesinin büyük çoğunluğu gelişmiş ve serbest piyasa kapitalizmini benimsemiştir. Esas olarak OECD üye

---

¹ Konuya ilişkin rapora <http://www.cept.org/ecc/tools-and-services/ecc-public-consultation> linkinden ulaşılabilir.

² Konuya ilişkin rapora <http://www.cept.org/ecc/tools-and-services/ecc-public-consultation> linkinden ulaşılabilir.

³ Konuya ilişkin rapora <http://www.cept.org/ecc/tools-and-services/ecc-public-consultation> linkinden ulaşılabilir.

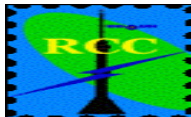
ülkelerden topladığı verileri analiz ederek üyelerinin ekonomik durumunu izlemekte ve ekonomik alanda politika önerilerinde bulunmaktadır. Bu çerçevede, düzenleyici reform, bilim ve teknoloji, internet, rekabet gibi konular OECD'nin ilgilendiği alanlar arasında yer almaktadır.

1. Meksika'nın Telekomünikasyon Politikasını ve Düzenlemelerini İnceleyen Rapor

Geçtiğimiz aylarda OECD, Meksika'nın telekomünikasyon politikasını ve düzenlemelerini inceleyen bir rapor yayımlamıştır. Meksika; OECD ülkeleri arasında en düşük kişi başına gelir düzeyine sahip olan, gelir dağılımı dağılımının ciddi ölçüde bozuk olduğu, kırsal kesimde yaşayan nüfusun görece olarak yüksek olduğu bir ülkedir. OECD'ye göre Meksika'nın iyi işlemeyen telekomünikasyon sektörünün yol açtığı sosyal refah kaybı 2007-2009 döneminde 129,2 milyar ABD Dolar ya da yıllık GSMH'nin %1,8'i kadar tahmin edilmektedir. Rapor da bu sosyal refah kaybının ana etkenleri arasında telekomünikasyon sektöründe rekabetin eksik kalması sayılmaktadır. Söz konusu raporda bu ülkeye yönelik politika önerileri de yer almakla birlikte söz konusu öneriler diğer OECD ülkelerinde fiilen uygulanan politika ve düzenlemeler olduğu söylenebilir¹.

2. “Akıllı Şebekeler” Raporu

Rapora göre akıllı şebeke daha önce yaşanmış durumlardan öğrenebilen ve bu durumların sonuçlarını diğer makine ve kullanıcılarla iletebilen bir uygulama ya da hizmettir. Raporun amacı akıllı şebeke ve hizmetlerin gelişmesini telekomünikasyon politikası ve düzenleme kavramsal çerçevesi içinde incelemektir².

RCC

Bağımsız Devletler Topluluğu Haberleşme Birliği (BDTHB); Bağımsız Devletler Haberleşme İdarelerinin Başkanları tarafından; telekomünikasyon ve posta iletişimi alanında yeni bağımsız devletler arasındaki işbirliğini yürütmek amacıyla, 17 Aralık

¹ Söz konusu rapora www.oecd.org/sti/broadbandandtelecom/50550219.pdf linkinden ulaşılabilir.

² Söz konusu rapora http://www.oecd-ilibrary.org/science-and-technology/building-blocks-for-smart-networks_5k4dkhvnz35-en linkinden ulaşılabilir.

1991 tarihinde Moskova'da kurulmuştur. Birliğin 12 üyesini; Azerbaycan, Belarus, Ermenistan, Gürcistan, Kazakistan, Kırgızistan, Moldova, Rusya, Tacikistan, Türkmenistan, Özbekistan ve Ukrayna Komünikasyon İdareleri oluşturmaktadır. Bulgaristan, Letonya, Litvanya, Slovenya, Estonya ve Intersputnik (International Satellite Communications Organization) ise gözlemci statüsü ile çalışmalara katılmaktadır.

1. BDTHB Yönetim Kurulunun 47. oturumu ve Bağımsız Devletler Komünikasyon Birliğine bağlı Bağımsız Devletler Topluluğu (BDT) Enformasyon Koordinasyon Konseyinin 18. oturumu

Toplantıya BDKT tam üyeleri; Azerbaycan Cumhuriyeti, Belarus Cumhuriyeti, Kazakistan Cumhuriyeti, Kırgızistan, Moldova Cumhuriyeti, Rusya Federasyonu, Tacikistan Cumhuriyeti, Türkmenistan ve Ukrayna Komünikasyon İdarelerinin temsilcileri, BDTKB gözlemcileri; Bulgaristan Cumhuriyeti, Letonya Cumhuriyeti, Slovenya Cumhuriyeti, Iosc (Intersputnik) ile BDT İcra Komitesi, Uluslararası Telekomünikasyon Birliği (ITU), Pan Afrika Posta Birliği, Moldova Elektronik Haberleşme ve Bilgi Teknolojileri Ulusal Düzenleyici Kurumu ve Ukrayna İletişim ve Enformasyon Düzenleme Ulusal Komisyonu temsilcileri misafir olarak katılmışlardır.

Açılış konuşmaları sonrası, 2012 yılının BDT Başkanları tarafından iletişim ve bilgi yılı olarak ilan edildiği dikkate alınarak, BDTKB Yönetim Kurulu ve Enformasyon Koordinasyon Konseyinin ortak oturumunda üye ülkelerde bilgi ve iletişim alanında gerçekleştirilen etkinlikler ve daha fazla işbirliğinin geliştirilmesi tartışılmış, bu alandaki mevzuatın uyumlaştırılarak teknik altyapının desteklenmesi ve yeni teknoloji/hizmetlerin takip edilmesi ile bağımsız devletlerde ortak uzay haberleşme ajansı kurulması gayretlerine devam edilmesi ve böylece dünya bilgi toplumu ile entegrasyonun sağlanması BDT haberleşme idarelerine tavsiye edilmiştir.

Toplantıda görüşülen önemli konulardan biri ise üye ülkelerde radyofrekans spektrumunun kullanımınıdır. Üye ülkelerde yayın frekanslarının koordinasyonu ve ITU Cenevre 75 Planına göre 1. ve 3. Bölgelerdeki frekans uygulamasının modifikasyonu üzerine anlaşma sağlanmış, ayrıca katılımcılar arasında elektronik hizmetlerin sunumunda bilgi güvenliğinin sağlanması konusu ele alınmıştır.